

INGLIZ TILI DARSLARIDA FOYDALANILADIGAN O'YIN TURLARI

Sharipova Munira Isroiljon qizi

Namangan davlat universiteti

Ingliz tili va adabiyoti kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: ushbu maqolada ingliz tili darslarida foydalanilishi mumkin bo'lgan ayrim o'yin turlari va ularning tahlili muhokama qilingan. Ushbu o'yin turlaridan o'rganuvchilarning yoshlarig mavzu turlariga qarab foydalanish yanada ko'proq natija berishi mumkin.

Kalit so'zlar: ingliz tili, interfaol o'yinlar, Pictionary, chet tili, dars

Аннотация: в данной статье рассматриваются некоторые виды игр, которые можно использовать на занятиях по английскому языку, и их анализ. Использование этих типов игр в зависимости от возраста учащихся и типов тем может дать больший результат.

Ключевые слова: английский язык, интерактивные игры, словарь, иностранный язык, урок

So'nggi yillarda chet tillarini o'qitish va chet tillariga bo'lgan extiyoj sezilarli darajada oshdi oshdi va yoshlar uchun ko'plab imkoniyatlar yaratib berilmoqda. Bu albatta, bejizga emas. Bugun jahon hamjamiyatida o'ziga munosib o'rin egallashga intilayotgan mamlakatlarimiz uchun, chet ellik sheriklarimiz bilan hamjihatlikda muloqot qilib yurtimiz rivojiga hissa qo'shishda chet tilini bilish muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari mamlakatimizda faoliyat yuritayotgan chet tili o'qituvchilari uchun ham katta qulayliklar yartailib, qo'shimcha ustamalar berilishi to'grisidagi qarorlar kuchga kirdi. Bu kabi sa'y harakatlar o'qituvchilar faoliyatini yaxshilash va ta'lim sifatini yaxshilashga qaratilgan. Shu boisdan ham prezidentimiz tashabbuslari bilan respublikada faoliyat ko'rsatib kelayapkan chet tili mutaxasislari uchun chet ellik ekspertlar va mutaxasislar tomonidan treninglar tashkil etib kelinmoqda.

Darslarda o'ziga xos usullar, qiziqarli metodlar bilan o'tilmasa, o'quvchilarni darsga jalb qilish biroz murakkab vazifaga aylanishi mumkin. Agarda darslarda an'anaviy usullardan kechilsa, qiziqarli qilib olib borilsa bu nafaqat dars sifatini ta'minlaydi, shu bilan birga zerikishni oldini olib, passiv o'quvchilarni ham darsda ishtirok etishga jalb qiladi. Darsdan kutilgan natijaga erishish uchun ko'plab metod

va o'yinlar ishlab chiqilgan bo'lib ulani darsda o'quvchining yosh xususiyatlariga qarab tanlangani ma'qul. Quyida bir nechta shunday o'yinlarni keltirib o'tamiz.

Pictionary - ko'pchilik ingliz tili fanini o'rgatuvchi va o'rganuvchilar uchun bu o'yin tanishdir, ya'ni o'z nomi bilan so'z o'yini va unda rasm chiziladi. Bu o'yinda rasm chizish uchun oddiy doskadan yoki magnit doskadan foydalanish mumkin. Sinf o'quvchilari ikki guruhga bo'linadilar va har bir jamoa uchun doskaning ikki tarafiga jadval chiziladi. Jamoalarning ballari shu jadvallarga yozib boriladi. Parta ustiga so'z nomlari yozib qo'yiladi va teskari qilib o'giriladi. Har bir guruhdan o'quvchilar navbatma-navbat chiqib, yashiringan so'zlar orasidan birini tanlab, doskaga chizibberadi. Qaysi jamoa birinchi topsa shu jamoaga ball beriladi. Bu o'yin ham o'quvchilar zehni charxlaydi. Shuni ham ayta olamizki, rasmlardan foydalanish - o'quvchilarni tezzalb qiluvchi taktikadir, ayniqsa, u o'quvchilarning o'zi tomonidan yaratilsa.[1]

Tennis o'yini - bu o'yinning maqsadi o'quvchilarning tezligini oshirishdir. Bu o'yin zanjir o'yiniga o'xshaydi va tanlangan mavzu doirasida bo'lib o'tadi. Bunda aytilgan so'zning so'nggi harfiga yangi so'z aytishi kerak, masalan mavzu nomi „Animals” bo'lsa, mavzudan chetlashmagan holda „Tiger” so'zi bilan boshlansa, ikkinchi ishtirokchi „rabbit” deb davom ettiradi. Shu tariqa o'yin davom etadi. O'yin davomida to'xtab qolgan o'quvchi 5 daqiqa davomida javob bera olmasa o'yindan chetlashtiriladi va qolgan o'quvchilar bilan davom ettiriladi. O'yinni sinf bilan ya'ni ko'pchilik bilan o'ynash juda qiziqarli va maroqli bo'ladi. Bu o'yinni mavzuni o'zgartirish orqali ham o'ynash mumkin. Shu bilan birga, o'yinlarni tashkil etish jarayonida, ularni turli texnik vositalar bilan bog'lab o'tish ham qiziqishni oshirishga xizmat qiladi. Chunki bugungi tez sur'atlar bilan rivojlanayotgan zamonda barcha yoshlar, o'smirlar va kattalar ham zamonaviy texnologiyalarga befarq emas. Shunday ekan, qiziqarli fan o'yinlari kompyuterlarda tashkil qilinishi orqali samarali natijaga erishish mumkin. [2]

“Kungaboqar” o'yinida o'quvchilar 4-5 kishidan iborat guruhlariga bo'linadi. O'qituvchi fanning mavzusidan kelib chiqib, o'rtaga bitta muammoni tashlaydi. Har bir guruh kungaboqar yasab, uning markaziga doira joylashtirib, barglar yopishtiradi. Mavzuga qarab, doiraga har bir guruh umumiy bitta muammo yozilib, doskaga yopishtiriladi. Ajratilgan vaqt ichida guruhlar birgalikda fikrlarini bargga yozib, uni o'sha guruh muammosi yozilgan gulga joylashtirib qo'yadilar. Bu uslubdan o'tilgan mavzuni tushuntirish, uni mustahkamlash va takrorlash hamda o'quvchilar egallagan bilimlarni aniqlashda foydalanish mumkin. Navbatdagi o'yinimizda topshiriq juft- juft bo'lib bajariladi. Bunda birinchi ishtirokchi chet tilida

o'z ismini aytadi, ikkinchi ishtirokchi esa o'rtog'ining ismini aytib unga o'zining ismini ilova qiladi. [3]

O'yinlardan foydalanishda ularni bolalarning bilimiga va yoshiga qarab o'zgartirishimiz, ya'ni osonlashtirish yoki murakkablashtirishimiz mumkin. Ushbu yuqorida keltirilga o'yinlarning maqsadi o'quvchilarning xotirasini kuchaytirish, aqliy salohiyatini oshirish, tezkorlik, ziyraklik, yangi so'zlarni oson esda saqlash va eng asosiysi darsni mazmunli tashkil qilishdir. Bugungi kunda ta'lim jarayoni asosan an'anaviy tarzda olib borilayotgan bo'lsada, ta'lim tizimining barcha bosqichlarida chet tillarini uzluksiz o'rganishni tashki qilish, shuningdek, o'qituvchilar malakasini oshirish hamda zamonaviy o'quv-uslubiy materiallar bilan ta'minlash yanada takomillashtirishni taqozo etadi. Zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiyalari bilan ta'lim berishning ilg'or uslublarni joriy etish yo'li bilan o'sib kelayotgan yosh avlodni shu o'rganayotgan tillarining mutaxasisi bulishi va buning negzida ular shu tillarda bemalol so'zlash olishlari maqsadga muvofiqdir. Zero, yurtimizning ertasi hisoblanuvchi yosh avlod va mamlakatimizning yorqin kelajagi uchun .

Foydalanilgan adabiyotlar

1. file:///C:/Users/Uz%20Tech%20Computers/Downloads/chet-tili-darslarida-o-yinlarning-ahamiyati.
2. <https://cyberleninka.ru/article/n/chet-tili-darslarida-o-yinlarning-ahamiyati>
3. Jalolov J.J. Chet tilo,,qitishmetodikasi. T.:2012.
4. Xoshimov O,, I. Yoqubov. Ingliz tili o,,qitish metodikasi T.: 2003 y.
5. Рогова Г.Б., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Э. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. Москва: Просвещение, 1991 г